

אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי הרוח
חוג לספרות עברית והשוואתית
שנה"ל תשע"ה - סמסטר ב'

הקורס: מלחמה ושלווה בספרות הרוסית (סמינריון ב"א)

המרצה: ד"ר ולדימיר פפרני
(שעת הקבלה יומי ב', ד', 12:30 - 13:30 'חדר 1804, טל. פנימי 8193)

מטרת הקורס:

למה ומדוע החברות האנושיות נלחמות ובני האדם משתתפים במלחמות? האם קיים גבול אמיתי בין המלחמה לבין השלווה? האם אפשרי העולם ללא מלחמות? הסמינריון המוצע יעסוק בתשובות לשאלות כאלה שנתנה הספרות הרוסית הקלאסית. במרכז הסמינריון – הרומן "מלחמה ושלווה", "סיפורי סבסטופול" ו"חגי מוראט" מאת לב טולסטוי. נדון גם ביצירות המתאמות של פושקין (שירים), לרמונטוב (שירים), הרומן "גיבור דורנו", גוגול (הסיפור טאראס בולבה").

תוכנית הקורס

1. מבוא (4 שעות).
סוגיית המלחמה במחשבת אירופה ורוסיה. "תרבות המלחמות" בהיסטוריה הרוסית.

2. דיסקורס הגבורה בספרות הרוסית מפושקין עד טולסטוי (8 שעות)
התפתחותו של דיסקורס הגבורה הרומנטית בשירה ובפרוזה של פושקין, לרמונטוב וגוגול. "דקונסטרוקציה" של הדיסקורס ב"סיפורי סבסטופול" לטולסטוי.

3. דיסקורס של שאיפה לשלווה מפושקין עד טולסטוי (6 שעות).
תפיסת "השלווה הנצחית" ביצירות פושקין ולרמונטוב וב"מלחמה ושלווה" לטולסטוי

4. הרומן 'מלחמה ושלווה' לטולסטוי (10 שעות).
יחסי הגומלין בין מלחמה ושלווה בנרטיב ההיסטורי של הרומן.

5. פציפיזם של טולסטוי המאוחר (6 שעות).
פציפיזם בפובליציסטיקה של טולסטוי ובסיפורו "חגי מוראט"

6. דיונים (6 שעות).

דרישות הקורס:

- נוכחות חובה - לפחות 80%,
- השתתפות פעילה בדיונים,
- קריאה: הרומן "מלחמה ושלווה" ולפחות 7 ספורים

מטלת הקורס: עבודה

ספרות ראשונית

א.ס. פושקין, פולטבה
 מ.י. לרמונטוב, גיבור דורנו
 נ.ו. גוגול, טאראס בולבה
 ל.נ. טולסטוי:
 סיפורי סבסטופול
 מלחמה ושלום
 חג'י מוראט
 על הפטריוטיות

ספרות מחקר

1. טרויה אנרי: "טולסטוי". ירושלים, 1984
2. ברלין ישעיה: "הקיפוד והשועל: מסה על השקפת טולסטוי על היסטוריה". תל אביב, 1996
3. לוריא יובל. בעקבות משמעות החיים. חיפה, 2003
4. Eikhenbaum Boris. "The young Tolstoy". Ann Arbor, 1972
5. Eikhenbaum Boris. "Tolstoy in sixties". Ann Arbor, 1982
6. Shestov Lev. "Dostoevsky, Tolstoy, and Nietzsche". Athens, Ohio, 1969
7. Orwin, Donna Tussing. "A Cambridge companion to Tolstoy". Cambridge, UK, 2002